

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Isagoge Ad Amorem Divinum

Pennequin, Pierre

Antverpiae, 1661

10. De Petitione; & quomodo obtineatur amor sanctus cùm petitur ut oportet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47132)

CAPUT X.

De Petitione; & quomodo
obtainetur Amor sanctus
cum petitur ut oportet.

EXigua est desiderium inter & petitionem distinctio, si S. Augustino, ut par est, assentiri volumus: Ipsum, inquit, desiderium tuum oratio tua est, & si continuum desiderium, continua oratio: si non vis intermittere orare, noli intermittere desiderare: desiderium tuum vox tua est.

In Psal. 37

I.
Petenda
sunt à Deo
sancta de-
sideria.

Non videntur mihi ullo modo audiendi, qui nescio quo opinionis cestro abrepti perfectius esse existimant, & sibi alijsque persuadent ab omni petitione orationis tempore prorsus abstinere: imò volunt animæ ad supremum quietæ orationis gradum evectæ impossibile esse ad petendum descendere, quia absorpta divinæ dulcedinis delicijs, nihil aliud agere potest quam sponsi caelestis amplexibus frui. & quod mirè, negant se vel unum Pater aut Ave pronuntiare posse; & si id agere conentur, lavare lacrem, & oleum ac operam perdere, atque à perfectæ orationis orbita, ad devia deflectere. Vulgò dicitur; non esse granum sine palea: & falsum vero è vicino insidiari, cuiusque se laciniâ obtegere: non putem inficiandum, quam-

diu anima Deo in silentio fruitur; ei que jam sui velut impos penitus adhærescit, tum petitionibus congeminandis idoneum tempus non esse, & verò illam Divinæ bonitatis oceano ita semper esse immerfam quis credat? an non potius hic suas partes agere vim imaginativam suspicari meritò possumus, aut fortè etiam aliquid occultæ præsumptionis subesse, dum aliquid præter solitum & vulgare nos esse affectos opinamur, id que alijs persuadere nitimur. *Omnia tempus habent*, ait Dei lumine & spiritu afflatus Sapiens, *Tempus amplexandi, & tempus recedendi ab amplexibus; tempus tacendi, & tempus loquendi.* Sublimissimæ orationis dono locupletatus fuit à Deo P. Balthazar Alvarez, de quo solitam Sanctam Tereciam dicere accepimus (cuius consilij in rebus conscientiæ & communicationis cum Deo dirigebatur) se nunquam cum illo egisse de gratijs, quibus inter orandum à Deo cumulata fuit, quin ille ipse prius à Deo optimo maximo ipsidem donatus, haberet quod à sua experientia edoctus responderet: hinc tamen hanc veritatem scriptis testatam posteritati reliquit: nunquam aliquem ita sublimi orationis dono à Deo offerri supra ceteros, quin ad libellos supplices Numini offerendos tempus aliquod dare possit, imò Deum velle ut id faciat; sibi que

Eccles. 3.

2.
Ex P. Balthazaris
iudicio.

sibi que quadam vice dixisse: *Quare tam parcus es ad petendum, cum Deus tam promptus sit & liberalis ad dandum?*

Non legi unquam Sanctorum aliquem ita suæ paupertatis ignarum fuisse aut ita se ex demissionis humillimo sensu divinis obtutibus aut auribus indignum existimasse, ut à Deo nihil unquam peteret, ne gratias quidem ad profectum in virtute necessarias: imò apud Cassianum invenio Senes illos cremi incolas, sagaces perfectionis & sanctimonix indagatores, & cultores, ita hanc mendicationem probasse, & demum eos qui continuo se divino indigere auxilio censerent, & haberent in ore perpetuo Versum illum, *Deus in adjutorium meum intende*, inter viros consummate virtutis collocarent. Merito despectui habet, & ridendum proponit S. Hieronymus modum orandi, quem viduam quandam docuerat hostis humilitatis & gratix Pelagius. 1. Ut se in presentia Dei statueret, tunc representaret illi sua obsequia, suaque elemosynas, dicendo: *Tu nosti Domine, quam sancta, quam innocentes, quam pura sint ab omni fraude & rapina, quas ad te extendo, manus; quam justa & immaculata lubia, & ab omni mendacio libera, quibus tibi, ut mihi misereris, rogo. Christiani est hæc, an Pharizæi superbiens oratio?*

Longè aliter amicos suos instruit Deus. Juniperum unum ex primis suis socijs multum ob virtutes adamavit S. Franciscus, adeò ut astantibus admirans diceret: *Virtutem de hujusmodi Juniperis integram silvam haberemus!* Aliquando dum oraret, & fortè magnum aliquid de se conciperet, apparuit quædam manus in aère, & divina vox insonuit: *Manus sine manu nihil potest facere*: id est nullus tam probus tantæque virtutis existit, qui si Dei manu potentiaque non juvetur, aliquid præstare possit: ad quem proinde perpetuo recurrendum.

Tripotius, qui insignia, & inscriptiones Regum Francix antiquis numismatibus alijsque monumentis collegit, ait in aliquo Clodovæi primi numo quatuor brachia expressa conspici, quorum duo manus junctas levant ad cælum, ab alijs duobus sustentata, cum hac inscriptione *Tutissimus*: quod ego significare arbitror vires regum regni que potentiam præcipuè cælestis auxiliij perseveranti postulatione fulciri; ut inde etiam doceamur ad virtutem regiam, quæ charitas est, assequendam, & retinendam serio & constanter divini subsidij mendicationi insistendam esse.

Dicet mihi fortassis aliquis, verum quidem esse utrumque; sed cur è duobus, quod perfectius est,

In Annot.
S. Francisci
ad annos.
1220.

In Annot.
S. Hieronymi
ad annos.
382.

4.
Et Christi
doctrina.

3.
Et SS.
praxi ju-
storum;

3.
Et SS.
praxi ju-
storum;

est, non suadeo cur ab amantissima cum Deo consuetudine & tractatione hominem ad miseriarum suarum considerationem subsidiumque postulandum avoco, quod altero videtur imperfectius: Nescio an aliam nobis formare velimus perfectionis effigiem ab ea, quam à Christo nobis relictam & ipsius expressam actionibus in-

Ad Hebræos
cap. 5.

Ibidem.

5.
Et exemplo
divorum in
caelo.

Cap. 6.

Lib. 1.
cap. 6.

tuetur; qui in diebus carnis suæ preces, supplicationesque cum clamore valido & lachrymis offerens, non semel aut iterum, sed toto vitæ decursu totum enim, quod egit Christus in carne, ait S. Ambrosius, preces sunt & supplicationes pro peccatis humani generis) exemplum nobis dedit continuæ, & indefessæ precationis.

Habemus etiam, quos imitemur cælo jam receptos, & nullius egentes cælestis Jerusalem municipes; quorum contemplationem & cum Deo conjunctionem longè sublimiorem arbitror omni illâ, quâ homines quâcumque sanctorum præditi in hoc mundo fruuntur, & tamen petunt, & ardentur quidem, ut Joannes se vidisse in Apocalypsi testatur: *Clamabant enim voce magnâ dicentes: Usquequò Domine? Magnus inquit S. Gregorius, earum clamor, magnum est desiderium: tanto enim quisque minus clamat, quanto minus desiderat: animarum verba ipsa sunt*

desideria: nam si desiderium sermo non esset, Propheta non diceret: *Desiderium cordis eorum audivit auris tua.* Et quia obijci posset, animas jam beatas nullius egere & pace ac conformitate desideriorum cum Dei voluntate conspirare ac in illo penitus conquiescere, nec proinde videri superesse, quod petant, responderet: *Ab ipso aliquid petere dicuntur, non quod quidquam desiderent, quod ab eius voluntate, quem cernunt, discordat. Sed quod Deo mente ardentius inhaerent eò, etiam de ipso accipiunt, quod ab ipso petunt, quod ipsum velle noverunt: discordarent à voluntate conditoris, si quæ vident eum velle, non peterent: eiq; minus inhaerent, si volentem dare, desiderio pigriori pulsarent.* Non video quo expressiori loquedimodo jugulare possit Sanctus hic Doctor errorem eorum, qui hanc mendicitatem, & supplicabundam orationem ad imperfectos ablegant.

Rogat S. Thomas, an in oratione debeamus aliquid à Deo determinatè petere, & Valerium Maximum de Socrate referentem inducit, quod dii immortales scirent quid unicuique esset utile, illum sensitse nihil ab illis determinatè postulandum, sed tantum in genere, ut bona tribuerent; quia nos plerumque ea expetimus, quæ non impetrasse melius foret: divitiæ enim, & honores, & conjugia multis

2, 2, 8, 8.

4, 5.

6.
An aliquid in particulari petendum.

multis exitio fuere : ad quæ S. Thomas id verum esse respondet in ijs, quæ malè uti possumus; alia verò, quæ nos ad æternam beatitudinem consequendam juvant, petere possumus & debemus exemplo Sanctorum, qui in similibus nobis præluxere. Omitto hinc Soliloquia S. Augustini, meditationes S. Anselmi, Bernardi, preces à S. Ambrosio, S. Bonaventura, S. Thoma Aquinate alijsque usurpari solitas, quas libelli precatorij nobis suggerunt: nihil dico de oratione Dominicâ à Christo Apostolis, totique Ecclesiæ dictatâ atque propositâ. Gerlonem omittere non possum in orationis mysticæ cognitione versatissimum, cuius alis ad sublimem contemplationis gradum euectus est eamque frequenter maximo vitæ decursu, & cum admiratione legentium eius essentiam, viam ad illam, errorefque in eius studio ac exercitatione vitandos posteris commendavit. Hic vir tantus post quadraginta annorum experientiam, nihil se ad intimam cum Deo conjunctionem utilius, nihil expeditius reperisse proficetur, quam mendicantem spiritualem, ex petitionibus contextam, de quâ multis ipse disserit, & omni commendatione dignam demonstrat frequentandamque multis argumentis proponit.

S. Coletam virginem sanctissimam ita in preces vocales effusam legimus, ut quotidie Psalterium integrum, Psalmos pœnitentiales aliasque orationes recitaret, & tamen tam eminentis fuisse cum Deo conjunctionis, ut sæpè inter orandum faciem ardentem ex eius ore prorumpere viderent illi, qui aderant; interdum oratorium ipsum in flammam abire, & totum igne succendi crederent, atque ad extinguendum incendium cum fistulis aquâ plenis accurrerent; solem etiam ex illa radijs promicantibus prodire sunt qui viderint. A suscepta sacra Synaxi sapius etiam horas duodecim cum dulcissimo sponso degustandis caelestibus delicijs ita consumebat, ut in eius veluti complexu conquiescere, & deliciari videretur, ut meritò censeam paucas Virgines in contemplationis eminentissimæ dono cum illâ cõparari posse.

S. Teresiam adiit simplex feminâ, quæ in honorem sanguinis pro nobis à Christo profusi aliquot *Pater noster* voce percurrere solita erat, à quo precandi modo recedere cum vellet, tempus miserè vagis mentis aberrationibus consumebat. Ubi rem totam propius examinavit Teresia, ad tam sublimem orationis gradum elevatam mulierculam deprehendit, ut dicat, sibi parem à Deo gratiâ pa-

D d rem-

remque contemplationis excellentiam concedi peroptasse. Pater noster septem constat petitionibus, quibus cum attentione & consideratione frequentandis simplex scemina ardentissimi amoris beneficium est consecuta.

7.
Pete humiliter.

Incumbamus ergo ad amoris perfectionem postulando; sed postulemus humiliter, constanter, & fidenter: Humiliter, quod non tantum nos parum dignos arbitremur, qui Deo presentemur, sed cum Sancto Francisco tam demissè de nobis sentiamus, ut ne mereamur quidem, de nobis cogitet Deus, aut cum S. Patre Ignatio undecumque eius conspectu indignissimos, & multo magis amicâ familiaritate judicemus; Humilium enim, ait Judith Deum alloquens, semper tibi placuit deprecatio; quæ, ut notat S. Bernardus, quasi quodam colore pudoris obducta uberem meretur gratiam, & repulsam non experitur.

8.
Constanter.

Constanter; hæc in parte S. Basilij consilio adhærentes; qui ait: Sive annus, sive triennium, sive quadriennium, sive plures anni intercesserint, donec accipias ne cessaveris; sed cum fide pete. At sæpè petivi, inquis, neque tamen impetravi. prorsus, quia non rectè petisti, aut dubitabundus, aut aliud agens, aut quæ tibi utilia non erant futura: quod si ea quæ tibi erant utilia petisti; non tamen perseverantiam adhibuisti: scriptum est enim: In

perseverantia possidebitis animas vestras. Et, Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit: Omnia ad corpus pertinentia largiter nobis suppeditat; & cum singulari sit bonitate, pluit super justos & injustos, & solem suum oriri facit super bonos & malos, etiam priusquam à nobis rogatus sit: fidem verò, & virtutis opera, & caeleste regnum, nisi cum labore multaq; perseverantia petieris, non impetrabis.

Fidenter, fiducia scilicet his quatuor columnis innixâ, Dei bonitati, divinis promissis, Christi meritis, & Sanctorum intercessionibus: huic Deus nihil reculare solet, hæc illi cor, ut de S. Gertrude testatus est, suffuratur, & tantum eius vim extollit S. Thomas, ut orationem dicat meritum quidem à charitate haurire, vim tamen impetrandi à fide potissimum accipere.

Sed quantum amoris à Deo efflagitabo, inquis? quantum Sanctorum maximis, imò & caelorum Reginae concessit Deus; neque enim tam audaci petitione aut Dei Majestati, aut B. V. honori quidquam derogabis: inde potiùs Dei honor incrementum sumes, & Deiparæ nihil decedet, quæ hoc unum habet in votis, ut Deum omnes ament quàm possunt maximè, & Dei gloriam omnibus, quæ se contingunt, anteponit: neque inde timenda est aliqua in cælo confusio, quasi in cælo in-

Luc. 11.

9. Sidenter

2. 1. 7. 11.

10. Magna & excelsa.

ter cæli municipes dispositio totâ
 aternitate non mutanda requirit:
 cùm enim nos totos ex una parte
 divinæ providentiæ committimus,
 ex altera verò eius etiam voluntati
 morem gerimus, quâ sanctificationem
 nostram vult maximam, amandique
 desiderio modum nobis nullum præstituit,
 in quo deficimus: unde S. Basilii
 nos ad summa quæque ab eo postulanda
 adhortatur: *Pete, inquit, digna Deo;
 munificentissimus est Rex noster, &
 indignatur, si parvum quid ab ipso petas.*
 In eundem sensum eius intus & conlectator
 & imitator S. Gregorius Nazianzenus:
*Hoc unum caveamus, inquit, ne jejuni ac
 minuti animi notam subeamus, parva
 Deiq; liberalitate parum digna postu-
 lantes.*

Accedat ad hæc duo Græciæ lumina,
 tertius ex occidente S. Augustinus. *Quid,
 ait, melius Deo dabitur mihi? amat me
 Deus, amat te Deus: ecce proposuit, Pete
 quod vis. Si tibi Imperator diceret; Pete
 quod vis, quos tribunatus, comitatusve
 ruitas? quanta tibi proponeres, & acci-
 pienda, & alijs largienda? Deo tibi
 dicente: Pete quod vis, quid petiturus
 es? Excute mentem tuam, exerce avaritiam
 tuam, protende quantum potes, & dilata
 cupiditatem tuam: non quicumque, sed
 omnipotens Deus dixit: Pete quod vis.
 Si possessionum es amator, desideraturus
 es totam terram, ut omnes qui nascuntur, coloni*

*tui, & servi tui sint. Et quid cùm totam
 terram possederis? Mare petiturus es;
 in quo tamen vivere non poteris; in hac
 avaritia te pisces superabunt; sed forte
 insulas possidebis: transcede & hac,
 pete aerem, quamvis volare non possis:
 porrige cupiditatem tuam usque ad
 cælum; dic tuum esse Solem, Lunam,
 Stellâs; quia ille, qui fecit omnia,
 dixit: Pete quod vis: tamen nihil
 invenies carius, nihil invenies melius,
 quàm ipsum qui fecit omnia: ipsum
 pete, qui fecit, & in illo, & ab illo
 habebis omnia, quæ fecit: omnia cara
 sunt, quia omnia pulchra sunt; sed
 quid illo pulchrius fortia sunt; sed
 quid illo fortius? & nihil magis vult
 dare, quàm se: si aliquid inveneris
 melius, pete. Si aliud petieris, injuriam
 facies illi, & damnum tibi, proponendo
 illi, quod fecit; cùm velit seipsum
 dare, qui fecit.*

Sed dicet aliquis: Satis intelligo,
 satis capio, quid sit Deum desiderare,
 quid etiam sit Deum, Deique possessionem,
 & amorem petere: sed quâ sciam an &
 quando desiderij mei, & petitionis
 compos factus sum? Si amas, si desideras,
 jam Deum habes, Dei possessor es:
*Aurum, inquit idem Sanctus, cùm
 volueris, non habebis: Deum tuum cùm
 volueris, habebis: an forte temerè
 dicimus faciendo nobis Deum possessionem?
 non est temeritas, sed affectus desiderij:
 possidemus eum & possidet nos: dic
 securus, ama securus Deum esse
 possessionem tuam; non facies illi*

injuriam, si hoc dixeris; imo facies, si non dixeris.

Dic ergo: Domine Deus, cum me aliquid dignum tanto Rege, qui Rex simul & Deus sit, petere a te velis, unicum hoc postulo, ut mihi amorem te dignum dare digneris: si Seraphinorum omnium inflammatos ardores consequi possem, si cælum & terra in flamas amoris verterentur: si ex omnibus rebus jam creatis, & quæ a te condi crearique possunt, unum ingens, conflaretur incendium, illudque a te mihi concederetur, esset quidem aliquid, sed tamen longè infra votum desideriumque meum: amorem desidero, rogoque dignum te, qui in infinitum & sine termino es amabilis: amorem tuum, quo te amas rogo; ut quemadmodum: Filium tuum ad me ab æterno interitu redimendum concessisti, ita amorem tuum, qui est Spiritus sanctus, ad te amandum donare digneris.

II.
Quem ex
ijs fru-
ctum col-
legerit B.
Stephana,

B. Stephana de Soncino ordinis S. Dominici abducta aliquando a sensibus interiori mentis intuitu vidit omnes beatos Spiritus & universum Sanctorum chorû, unâ cum B. Virgine in amando Deo, quantum poterant, occupari, & tamen quantum meretur amari, non amare: vidit deinde quasi velo aliquo reducto immensam & interminabilem abyssum

amoris, qui a nullo amabatur, contestimque exclamavit: Da mihi Deus hunc totum anorem, aut vivere non possum. Subridens Christus dixit: Finiti ad infinitum nulla est proportio; cum ergo mortalium amor omnis sit finitus, & limitatus, ad meum, qui infinitus est, comprehendendum par esse non potest: nihilominus ne propter hanc repulsam omni solatio destituaris; habe filia mea, voluntatem & desiderium me amandi, si fieri posset, quantum amabilis sum, & hac bonâ voluntate ita esto contenta, sicut & ego illam gratam acceptamque habeo. Ne tamen propterea istam amoris impermeabilem abyssum frustra esse, aut nullius amoris scopum fieri existimes; ego enim, qui Bonum sum infinitum, omni intellectui creato incomprehensibile, in illo amando æternum occupor. Altero die a sacra Synaxi domum reversa, & ante crucifixi imaginem prostrata: O Domine, inquit, ergone tuum mihi amorem elargiri non vis; alium amorem omnem respuo, te solum amare desidero; & ecce rem mirandam, Christi imago revulsis a cruce brachijs amplexu illam dignata est, adeoque cor eius sancti amoris igne succendit, ut quadraginta deinde dies nullâ potionem, nullo cibo, solâ Eucharistiâ vixerit: tantum apud Deum ad impe-

tran.

trandum amorem virium habet
unica, sed constans, & inflammata
petitio.

CAPUT XI.

*Modus distinctior, & enu-
cleatior amorem obti-
nendi per desideria &
preces.*

1.
Ad eaju-
vat præ-
sentia
Dei.

ENitere primò, quisquis amo-
ris sancti cupiditate flagras;
Deum continuò præsentem ha-
bere: sive excitato fidei actû, quo
te in Deo, ut piscis est in mari, aut
spongia in Oceano, eius immensi-
tate circumfusum aspicias; sive
quod laudat S. Augustinus, & sua-
det S. Teresa, fructum uberrimû
inde proveniente[m] expecta, Deû
intra te contèpleris: Anima, inquit
hæc non alis indiget, ut Deum
suum quærat & inveniat, se tantûm
intra seip[s]am colligat, ibique illum
continuò præsentem intueatur:
quæcumque intra angustum hoc
cælum, omnibus rebus abscedere
jussis, sese concluderit, persuadeat
sibi, bene rem procedere, bibitu-
rum se de fonte, exiguoque tem-
pore multum se itineris ad perfe-
ctionem assequendam consecuturâ.
Si, inquit, tum scivissem, ut modò
agnosco, quàm potens Rêx in
parvo cordis mei palatio domici-

lium fixerit; non illum tam diu ibi
solum reliquissim, neque commi-
sissem ut tot sordibus palatium in-
ficeretur.

Sed cavendum est ne simplici
quâdam, & indifferente præsentia
contenti simus, qualis est inter
duos loco quidem præsentis, sed
non animo; ita ut alter de altero
non cogitet, non curet: Deus verò
ita considerandus est nobis præ-
sens, quasi totus esset oculus, ita
ad omnia quæ in cordis secessu
geruntur, attentus, ut ne atomus
quidem sine eius nutu permissi-
que prætervolet; ita boni nostri
percupidus, ac si omnis eius vo-
luptas, & beatitudo ex illis incre-
mento penderet.

Præsentia hæc non est homi-
nis, sed Dei, qui totus spiritus est,
totus amor, totus bonitas & libe-
ralitas, qui sine labore pervigil ex-
cubat, sine perturbatione amat,
sine bonorum suorum imminu-
tione profuse elargitur, & ita u-
nius animulæ bono invigilat, ac si
aliud nihil haberet agendum; ita
omnibus ut singulis intentus, &
ad omnes hostium molitiones
contra animulam ita attentus ac
si de regni sui omniumque the-
saurorum conservacione agere-
tur.

Ab hac præsentia bene appre-
hensa exsurgit in homine Dei
quædam ingens admiratio & sub-
tanta Majestare tanta demisso, ac
2.
Unde nas-
citur ad-
miratio.

Dd 3

ff